

DAR MOUDROSTI

Vědomí Boha

Více než s hlavou souvisí moudrost s ústy: je to chuť věcí, zakoušení Boha, slanost nebo sladkost... Pro naše děti to může být objev skutečně příjemný: hodinu začneme ochutnáváním čokolády.

(6. – 9. třída ZŠ)

Katecheze č. 5 z cyklu „Dary Ducha svatého“

Krátce pro katechetu

Moudrost není záležitostí vědění (sapere) ale chuti (sapore), vkusu – toho, co dokáže zkrášlit, správně okořenit, osolit. Moudrost je ve skutečnosti schopnost zakoušet dobré skutečnosti života, zvláště ty nejprostší: užívat si jich a děkovat za ně.

Moudrost znamená ochutnávat, obdivovat, žasnout. Je to vnímání, které nás postupně, stejně jako u jídla naučí rozlišovat dobré od špatného, krásné od ošklivého, dobré od zlého. Ale moudrost je také schopnost vidět Božíma očima: mít stejně láskyplný pohled na svět a na všechny tvory.

Moudrý křesťan je ten, který zná Boha: neznámá to, že něco o Bohu ví, ale že přenáší jeho „chuť“ druhým, protože ho zakusil. Může pak zpívat: „Okuste a vizte, jak je Hospodin dobrý!“ (Ž 34,9)

Tato moudrost nás „zachraňuje“ v mnoha situacích: když si nedokážeme v některých těžkostech poradit pomocí vlastní inteligence, můžeme dojít k řešení díky svému srdci a podle něho jednat. Moudrý král Šalamoun si určitě myslel, že je dost inteligentní, ale známým pro jeho spravedlivá rozhodnutí ho učinila právě schopnost vidět věci z Božího pohledu.

Moudrost nás také zve k dnes často opomíjenému velkému výchovnému úkolu: vychovávat k dobrému vkusu, správnému vnímání dobra, krásy, chuti a to nejen u stolu.

Úvodní aktivita – hra „Čokoládový expert“

Připravíme si nejrůznější druhy čokolády: mléčnou, s pomerančem, pálivou, s krémem, hořkou... Čím více druhů budeme mít, tím bude hra zajímavější. Dětem zavážeme oči, dáваме jim ochutnat a pak je vyzveme, aby popsali její chuť a zkusili uhodnout, co která čokoláda obsahuje. Toho, kdo nejlépe popsal svou čokoládu, můžeme ocenit: „Ty jsi ale úplný expert, čokoládový mudrc!“ Pomocí této hry pak můžeme dobře vysvětlit význam a etymologii slova moudrost. Nezapomeneme také zmínit, že teď je v místnosti „čokoládová vůně“, která pronikla do všech koutů. A kdo teď jedl čokoládu, skutečně něco o čokoládě „ví“.

Společný rozhovor

Využijeme aktivitu, kterou jsme právě ukončili, a navrhneme: „Jestli se tedy moudrost a chuť se dají srovnávat, mohla by prosba k Bohu o dar moudrosti znamenat schopnost rozlišovat chutě?“ Odpovězme až poté, co se budeme věnovat pracovnímu listu.

Závěrečná modlitba

Jestli je to pro skupinu vhodné, je možné na závěr dát každému zkusit neobvyklé gesto: ochutnat pár zrníček soli. Trochu soli v mističce je možné mít také v průběhu celé katecheze na stole.

Po znamení kříže a vhodné písni (např. *Víc než oko spatřit smí*, zpěvník *Svítá* č. 368) si může každý sám přečíst úryvek Šalamounova chvalozpěvu (Mdr 9,1-6,9-11). Pokračujeme pak veršem z evangelia: „Sůl je dobrá; ztratí-li však svou slanost, čím ji osolíte? Mějte sůl v sobě a žijte mezi sebou v pokoji.“ (Mk 9,50).

Katecheta:

Bud'te osolení! Mějte chuť, a to dobrou chuť! Ať vám Pán dá, abyste viděli jeho očima a znali ho.

Následuje krátká chvíle ticha, případně prosby a přímlyvy.

Na závěr se společně modlíme modlitbu Páně.

Autor: Maria Grazia Ciravegna a Francesco Cravero.

Překlad a úpravy z Dossier Catechista 5/2015 – 2016 David Žofák a Lenka Jeřábková.

368 Víc, než oko spatřit smí podle tradicionálu

Ref. Víc, než o - ko spa - třit smí,
víc, než slo - vo vy - po - ví, víc, než srd - ce tou - žit
zná, Bůh ti dá, Bůh ti dá, Bůh ti dá.

1. Sbíráš funkce, tituly,
v garáži máš žiguli,
zůstáváš dál žebrákem
před Bohem i v srdci svém. Ref.

2. Prémie a přesčasy
ukládáš si do kasy,
peníze i s pokladnou
zloději ti ukradnou. Ref.

3. Ze tvých jistot leckteré
prachspřstý mol sežere
a co ten brouk nestráví,
voprejská a zrezaví. Ref.

4. Někdo jsi a něco znáš,
k tomu i dost vyděláš,
ve slovníku najít zkus
význam slova "exitus". Ref.

Sloky se zpívají na melodii refrénu.

Miloš Rejchrt

Očima božíma

MOUDROST

Etymo

Historie slov nás někdy překvapí: řekli jsme, že slovo moudrost (sapienza) vychází z chuti (sapore)? Vědět a chutnat (sapere e sapore) má stejný základ: latinské *sapere* znamená vnímat chuť nebo pach. Moudrý tedy není ve skutečnosti poučený, vzdělaný, ale ten, kdo dává všemu chuť.

Bible – Šalamounův soud

Král Šalamoun je známý díky své moudrosti. Bible o něm vypráví...

Tehdy přišly ke králi dvě ženy nevěstky a postavily se před něj. Jedna z těch žen řekla: „Prosím, můj pane, já a tato žena bydlíme v jednom domě a já jsem u ní v domě porodila. Třetího dne po mém porodu také tato žena porodila. Byly jsme spolu a v tom domě s námi nebyl nikdo cizí, v domě nebyl nikdo kromě nás dvou. Syn této ženy však v noci zemřel, neboť ho zalehla. Proto v noci vstala, a zatímco tvá otrokyně spala, vzala mého syna od mého boku, položila si ho do klína a svého mrtvého syna položila do klína mně. Ráno jsem vstala, abych svého syna nakojila, ale on byl mrtev. Když jsem si ho však zrána pozorně prohlédla, zjistila jsem, že to není můj syn, kterého jsem porodila.“ Druhá žena však prohlásila: „Nikoli. Můj syn je ten živý, a ten mrtvý je tvůj.“ Ale první trvala na svém: „Ne. Tvůj syn je ten mrtvý, a ten živý je můj.“ A tak se před králem hádaly. Král řekl: „Tato tvrdí: ‚Ten živý je můj syn, a ten mrtvý je tvůj.‘ A tato tvrdí: ‚Ne, tvůj syn je ten mrtvý, a ten živý je můj.‘“ Král proto poručil... (1 Kr 3,16-24)

- Co nikdy Šalamoun nerozkázal? Jak bys vyřešil tento spor ty? Přemýšlej nad tím a pak si přečti pokračování: 1 Kr 3,24-28.
- Víš proč je Šalamoun moudrý? Správnou odpověď můžeš najít v 1 Kr 3,7-14.

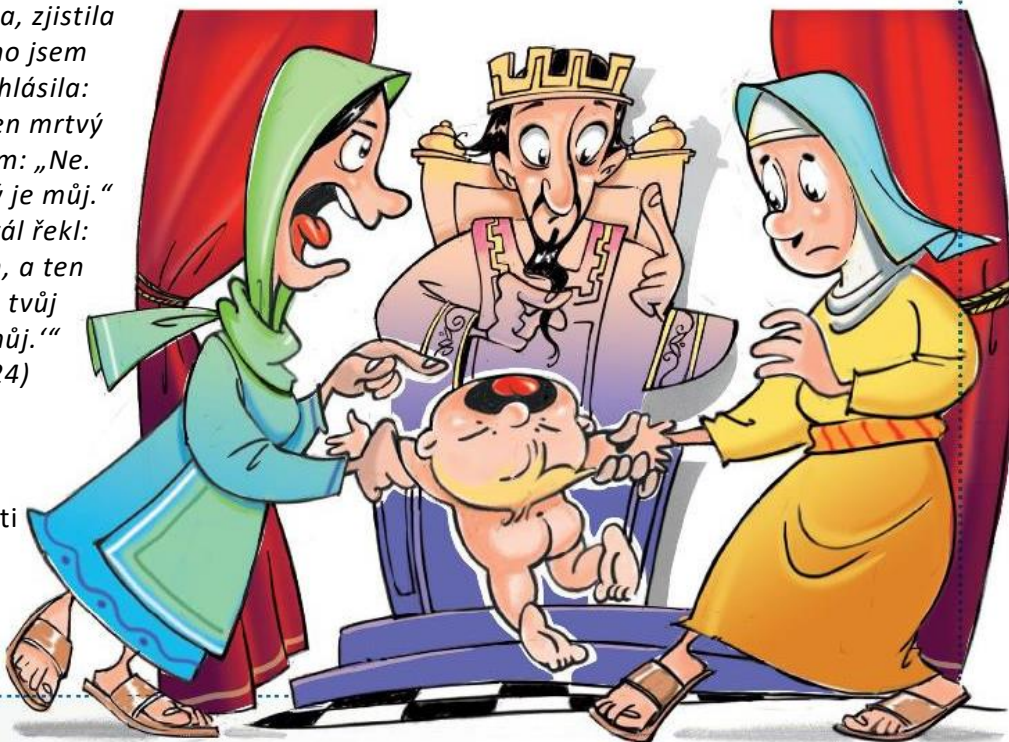

Illustrazione di FABRIZIO ZUPPINI

Syntéza

- Moudrost se často vysvětluje jako schopnost vidět věci očima Božíma, mít stejný vkus (chuť) jako on.
- Moudrost je tedy také schopnost vnímat krásné věci a děkovat za ně. Moudrost také znamená být nositelem chuti a šířit ji. Moudrost je vědomí Boha.

Úsměv

Dva mladí mniši přecházeli přes poušť u Skétis a hovořili přitom o harmonii a moudrosti stvoření. Najednou dorazili k oáze.

„Kolik krásných květů má tenhle strom!“ řekl jeden z nich.
„To nejsou květy, ale plody“ odvětil druhý. „to jsou přece černé švestky.“
„Ale jak to, že já je vidím bílé, když jsou černé?“
„Protože ještě nejsou zralé!“

(R. Kern, Humor pouštních otců)

Očima božíma

MOUDROST

Etymo

Historie slov nás někdy překvapí: řekli jsme, že slovo moudrost (sapienza) vychází z chuti (sapore)? Vědět a chutnat (sapere e sapore) má stejný základ: latinské *sapere* znamená vnímat chuť nebo pach. Moudrý tedy není ve skutečnosti poučený, vzdělaný, ale ten, kdo dává všemu chuť.

Bible – Šalamounův soud

Král Šalamoun je známý díky své moudrosti. Bible o něm vypráví...

Tehdy přišly ke králi dvě ženy nevěstky a postavily se před něj. Jedna z těch žen řekla: „Prosím, můj pane, já a tato žena bydlíme v jednom domě a já jsem u ní v domě porodila. Třetího dne po mém porodu také tato žena porodila. Byly jsme spolu a v tom domě s námi nebyl nikdo cizí, v domě nebyl nikdo kromě nás dvou. Syn této ženy však v noci zemřel, neboť ho zalehla. Proto v noci vstala, a zatímco tvá otrokyně spala, vzala mého syna od mého boku, položila si ho do klína a svého mrtvého syna položila do klína mně. Ráno jsem vstala, abych svého syna nakojila, ale on byl mrtev. Když jsem si ho však zrána pozorně prohlédla, zjistila jsem, že to není můj syn, kterého jsem porodila.“ Druhá žena však prohlásila: „Nikoli. Můj syn je ten živý, a ten mrtvý je tvůj.“ Ale první trvala na svém: „Ne. Tvůj syn je ten mrtvý, a ten živý je můj.“ A tak se před králem hádaly. Král řekl: „Tato tvrdí: ‚Ten živý je můj syn, a ten mrtvý je tvůj.‘ A tato tvrdí: ‚Ne, tvůj syn je ten mrtvý, a ten živý je můj.‘“ Král proto poručil... (1 Kr 3,16-24)

- Co nikdy Šalamoun nerozkázal? Jak bys vyřešil tento spor ty? Přemýšlej nad tím a pak si přečti pokračování: 1 Kr 3,24-28.
- Víš proč je Šalamoun moudrý? Správnou odpověď můžeš najít v 1 Kr 3,7-14.

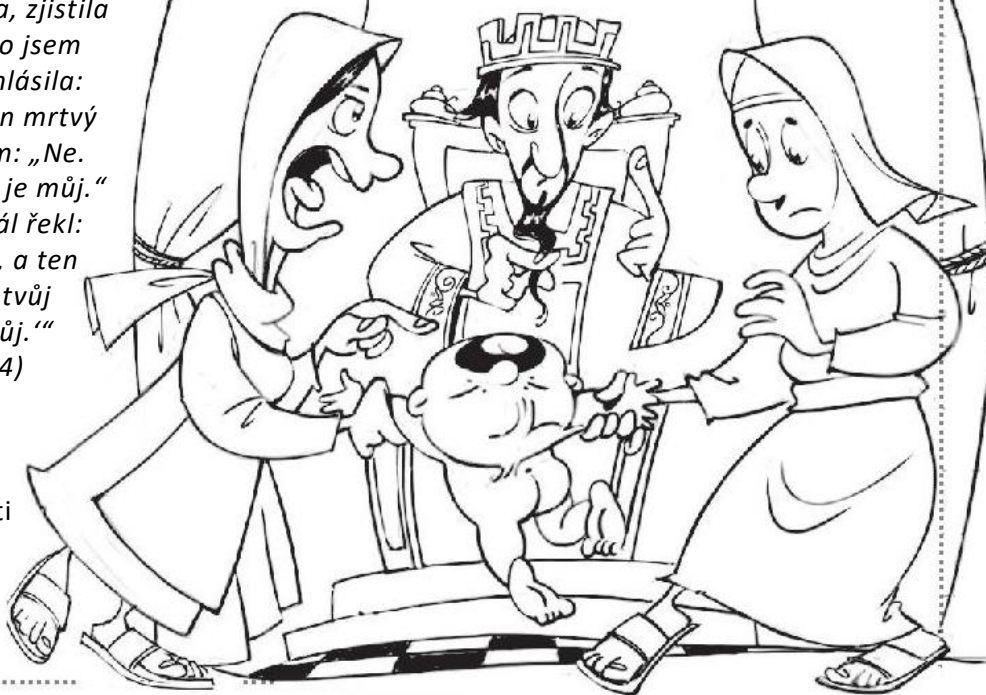

Illustrazione di FABRIZIO ZUBANI

Syntéza

- Moudrost se často vysvětluje jako schopnost vidět věci očima Božíma, mít stejný vkus (chuť) jako on.
- Moudrost je tedy také schopnost vnímat krásné věci a děkovat za ně. Moudrost také znamená být nositelem chuti a šířit ji. Moudrost je vědomí Boha.

Úsměv

Dva mladí mniši přecházeli přes poušť u Skétis a hovořili přitom o harmonii a moudrosti stvoření. Najednou dorazili k oáze.

„Kolik krásných květů má tenhle strom!“ řekl jeden z nich.
„To nejsou květy, ale plody“ odvětil druhý. „to jsou přece černé švestky.“
„Ale jak to, že já je vidím bílé, když jsou černé?“
„Protože ještě nejsou zralé!“

(R. Kern, Humor pouštních otců)